

Jaarverslag 2012

Nr. 20130033/1043

Onderwijsraad
Nassaulaan 6
2514 JS Den Haag
e-mail: secretariaat@onderwijsraad.nl
070 – 310 00 00 of via de website: www.onderwijsraad.nl

Inhoudsopgave

1	Woord vooraf	5
2	Adviseur van minister, parlement en gemeenten	6
3	De raad in 2011	7
4	De activiteiten in cijfers	11

1 Woord vooraf

Het jaarverslag van de Onderwijsraad bestaat uit twee delen: een maatschappelijk verslag in de vorm van een *Jaarboekje* en een administratief verslag. Het hier voorliggende verslag betreft het tweede gedeelte; het dient in samenhang met het *Jaarboekje* te worden bekeken. Op deze wijze tracht de raad zijn werk op hoofdlijnen onder de aandacht te brengen van velen en tegelijkertijd ook de meer gedetailleerde informatie voor geïnteresseerden toegankelijk te houden.

Dit administratieve verslag benoemt slechts de belangrijkste activiteiten van de raad in 2012 en bevat geen bespreking van de uitgebrachte adviezen en verkenningen. Voor wie meer wil weten zijn de volledige adviezen en verkenningen van de raad in te zien op www.onderwijsraad.nl.

2 Adviseur van minister, parlement en gemeenten

De Onderwijsraad is een onafhankelijk adviesorgaan van de regering, opgericht in 1919. De raad adviseert – gevraagd en ongevraagd – de ministers van OCW (Onderwijs, Cultuur en Wetenschap) en van EZ (Economische Zaken). Ook de Eerste en Tweede Kamer der Staten-Generaal kunnen om advies vragen. Gemeenten kunnen in speciale gevallen van lokaal onderwijsbeleid (bijvoorbeeld huisvesting van scholen) een beroep doen op de raad.

Deskundig, eigentijds en onafhankelijk

De raad adviseert over alle aspecten en vormen van onderwijs en leren voor kinderen, jongeren en volwassenen. Waar liggen interessante mogelijkheden voor onderwijs (binnen en buiten de instellingen) en wat is de beste manier om die te benutten? Wat is daarbij de rol van de overheid of van andere partijen in en rond de onderwijswereld?

De expertise binnen de raad en de staf zorgt ervoor dat welk onderwerp ook aan de orde is, er vanuit verschillende invalshoeken naar wordt gekeken. Raadsleden zijn afkomstig uit alle sectoren van het onderwijs of hebben daarmee een bijzondere band. Verschillende disciplines zijn vertegenwoordigd, bijvoorbeeld onderwijskunde, economie, rechten en organisatiekunde. Ook betreft de raad de internationale dimensie bij de adviezen. Tot slot zijn expertise en meningen van anderen van groot belang: de raad wil nadrukkelijk verder kijken dan de eigen deskundigheid. Daarom organiseert hij regelmatig seminars en heeft hij op zijn website een e-mailraadpleging.

De Onderwijsraad levert met een deskundige inbreng en een eigentijdse visie een bijdrage aan discussies over onderwijs en onderwijsbeleid. Dat de raad daarbij een onafhankelijke koers vaart, spreekt voor zich. De achtergrond van de raadsleden staat daarvoor garant. Zij zijn afkomstig uit verschillende geledingen van de maatschappij en worden door de regering benoemd op grond van hun wetenschappelijke kennis, praktijkervaring in het onderwijs of maatschappelijke bijdrage. De benoeming is op persoonlijke titel en de leden vertegenwoordigen geen belangengroepen.

Werkwijze van de raad

Ieder jaar doet de raad voorstellen voor het eigen *Werkprogramma*. De minister voegt hieraan haar adviesonderwerpen toe en stelt het programma vast. Daarna biedt zij het de beide Kamers der Staten-Generaal aan, op Prinsjesdag. Het parlement kan adviesvragen aan het *Werkprogramma* toevoegen. Het programma geeft een globaal beeld van de onderwerpen die aan de orde komen; in de loop van het jaar worden de adviesvragen en de tijdsplanning ingevuld. Onder invloed van de actualiteit kunnen adviesonderwerpen worden ingetrokken of juist toegevoegd.

De raad komt in de regel om de vier weken plenair bijeen, vooral om adviezen en verkenningen vast te stellen. Speciale commissies, door de raad ingesteld, bereiden de adviezen voor. Een advies is de behandeling van een concrete vraag, die meestal leidt tot aanbevelingen die op de kortere termijn kunnen worden doorgevoerd. Een verkenning is meer agendavormend en behandelt een bepaalde ontwikkeling in het onderwijs vanuit een langetermijnperspectief. De raad neemt in een verkenning meestal (nog) geen standpunt in, maar draagt onderwerpen aan die zich lenen voor advisering. Alle publicaties van de raad zijn te vinden op de website: www.onderwijsraad.nl.

3 De raad in 2012

Politiek-bestuurlijke context

Een belangrijk deel van zijn werkzaamheden heeft de raad verricht in het kader van het regeerakkoord *Vrijheid en verantwoordelijkheid* van het kabinet Rutte-Verhagen. Na het wegvallen van voldoende parlementaire steun voor dit kabinet en na de Tweede Kamerverkiezingen in september presenteerden VVD en PvdA op 29 oktober hun regeerakkoord *Bruggen slaan*. Dit akkoord bouwt wat betreft onderwijs in belangrijke mate voort op *Vrijheid en verantwoordelijkheid* waarin de focus is gelegd op het realiseren van de ambitie van Nederland om te behoren tot de top-vijf van kenniseconomieën. De basis voor de kenniseconomie wordt in elk deel van het onderwijs in orde gebracht, zo wordt gesteld. Kernpunten uit dit akkoord zijn:

- de kerntaak, het geven van goed onderwijs, staat centraal; ruimte voor vakmanschap om te komen tot excellent onderwijs;
- toewerken naar een absolute kwaliteitsnorm waarbij de toegevoegde waarde zwaar weegt; de basis op orde, de lat omhoog; en
- betere benutting van gebouwen, infrastructuur en faciliteiten in het onderwijs in weekeinden en vakanties ten behoeve van activiteiten in het kader van een leven lang leren.

In verschillende beleidsdocumenten hebben de bewindslieden deze kernpunten per onderwijssector nader uitgewerkt.

Meerdere door de raad in 2012 uitgebrachte adviezen sluiten aan bij dit beleidsprogramma. Het advies *Geregelde ruimte* gaat in op de onderwijsactieplannen van het kabinet Rutte-I. Ook heeft de raad aandacht besteed aan afzonderlijke beleidsvoornemens van dat kabinet. In dit verband kan genoemd worden het advies van de raad over het wetsvoorstel betreffende de invoering van een leerlingvolgsysteem en van een diagnostische tussentijdse toets in het voortgezet onderwijs. Ook geldt dit voor de adviezen *Cultuureducatie: leren, creëren, inspireren!* en *Verder met burgerschap in het onderwijs*.

Op verzoek van de Tweede Kamer zijn drie adviezen door de raad opgesteld: *Artikel 23 Grondwet in maatschappelijk perspectief*, *Over de drempel van postinitieel leren* en *Zicht op een macrodoelmatig opleidingsaanbod*.

De raad

2012 was het eerste jaar van de raadsperiode 2012-2014. De nieuw samengestelde raad bestond dat jaar uit tien door de kroon benoemde leden en vier geassocieerde leden. De personele samenstelling van de raad was als volgt.

Voorzitter:	
Mevrouw prof. dr. Geert ten Dam	Hoogleraar onderwijskunde, Universiteit van Amsterdam
Leden:	
De heer prof. dr. Frank van der Duyn Schouten (vicevoorzitter)	Hoogleraar operations research, Universiteit van Tilburg
De heer prof. dr. Lex Borghans	Hoogleraar arbeidseconomie en sociaal beleid, Universiteit Maastricht
De heer Hugo de Jonge	Wethouder Onderwijs, Jeugd en Gezin, Rotterdam
De heer drs. Berend Kamphuis	Voorzitter college van bestuur van het Christelijk Voortgezet Onderwijs Zuid-West Friesland
Mevrouw drs. Ursie Lambrechts	Oud-voorzitter van de Evaluatie- en Adviescommissie Passend Onderwijs, voormalig lid Tweede Kamer
Mevrouw Thea Meijer	Voorzitter van het college van bestuur van de Stichting Primair Onderwijs Utrecht
De heer drs. Rob Schuur	Voorzitter van het college van bestuur van het regionaal opleidingscentrum Noorderpoort, Groningen
Mevrouw prof. dr. Sietske Waslander	Hoogleraar sociologie aan de Tias Nimbas Business School, Tilburg; academic director van de Executive Master of Management Education
De heer prof. mr. Paul Zoontjes	Bijzonder hoogleraar onderwijsrecht en hoofddocent staats- en bestuursrecht, Universiteit van Tilburg
Geassocieerde leden:	
Mevrouw drs. Kristel Baele	Lid van het college van bestuur van de Hogeschool van Arnhem en Nijmegen en voorzitter van Gelderland Valoriseert
De heer dr. Ousama Cherribi	Senior lecturer en fellow aan de Emory University Atlanta, Georgia (V.S.)
Mevrouw mr. Marry de Gaay Fortman	Advocaat/partner bij Houthoff Buruma en voorzitter VNO-NCW Metropoolregio Amsterdam
Mevrouw prof. dr. Greetje van der Werf	Hoogleraar onderwijzen en leren aan de Rijksuniversiteit Groningen en co-directeur van het GION (Gronings Instituut voor Onderzoek van Onderwijs)
Secretaris:	
drs. Adrie van der Rest	

De raad vergaderde in 2012 11 maal plenair en 44 keer in commissieverband.

Het bureau van de raad

De Onderwijsraad wordt inhoudelijk en facilitair ondersteund door het secretariaat. Aan het hoofd staat de directeur, die tevens secretaris is van de raad. Hij werkt samen met een inhoudelijke staf en een afdeling Algemene Zaken. De staf bestaat uit mensen met verschillende achtergronden: onderwijskundigen, juristen, een econoom, een psycholoog, een sociaal geograaf, enzovoort. Deze brede deskundigheid zorgt ervoor dat ook de staf de adviesonderwerpen vanuit verschillende invalshoeken kan behandelen.

Per 1 januari 2012 is de inhoudelijke staf aangevuld door de benoeming van Djoerd de Graaf en Edith de Meester. De tijdelijke detachering bij de Onderwijsraad van Inge van der Heul is per 1 juli beëindigd. Kathleen Torrance is na de zomer op detacheringsbasis overgestapt naar de Adviesraad voor Wetenschap en Technologiebeleid (AWT). Als stagiaires zijn aan de raad verbonden Adriënne Volmer en Claudia Verhoeven. Het totaal aantal medewerkers van het bureau bedraagt momenteel 22.

De stafmedewerkers hebben, zoals elk jaar, niet alleen de inhoudelijke voorbereiding van de adviezen verzorgd, maar ook de bijbehorende seminars en discussiebijeenkomsten. Daarnaast is door Simone de Bakker in de vorm van een essay een bijdrage geleverd aan een achtergrondstudie van de ROB. Mirjam Bakker was lid van de jury voor de verkiezing van de leraar van het jaar in het primair onderwijs. Het interactief werken van de staf, het publiceren van artikelen in vaktijdschriften en het afleggen van werkbezoeken, zijn in 2012 gecontinueerd. Ook houdt de staf tal van kennisgebieden bij, om te zorgen voor een optimale kennisdeling. Naast individuele scholingsactiviteiten van stafmedewerkers is voor de staf als collectief gestart met intervisie.

De afdeling Algemene Zaken (AZ) verzorgt de administratieve en facilitaire ondersteuning van raad en bureau. De verwachtingen van de organisatie ten aanzien van AZ verschuiven – zo ligt er de laatste jaren meer nadruk op digitalisering en op communicatie-activiteiten. Naar verwachting zal deze trend zich verder doorzetten. De afdeling heeft in 2012 een bijdrage geleverd aan diverse grotere evenementen zoals de lancering van de canon van het onderwijs en de lerarendiners in Rotterdam en Zwolle. In 2012 is het digitale kwaliteitssysteem in een nieuw jasje gestoken en toegevoegd aan het intranet. In de werkwijzer vinden medewerkers alle informatie over de werkprocessen van de Onderwijsraad. De vergaderruimte van de raad is begin 2012 gemoderniseerd en uitgerust met een presentatiescherm zodat er ook met leden die in het buitenland verblijven vergaderd kan worden. In de werkreflectiebijeenkomsten probeert AZ de meerwaarde van het teamfunctioneren voor de organisatie handen en voeten te geven.

De secretaris van de Onderwijsraad fungeerde ook in 2012 als voorzitter van het bestuur van EUNEC (European Network of Education Councils). EUNEC is het netwerk van samenwerkende onderwijsraden in Europa, dat is opgezet om te komen tot onderlinge informatie-uitwisseling over onderwijsontwikkelingen in de aangesloten landen en het formuleren van gezamenlijke standpunten over afspraken die binnen de instituties van de Europese Unie worden gemaakt en van invloed zijn op het nationale onderwijsbeleid.

De samenstelling van het secretariaat op 31 december 2012 was als volgt:

Directeur:

drs. Adrie van der Rest

Voorlichter:

drs. Cindy Rouwhorst

Coördinerend stafmedewerker:

dr. ir. Simone de Bakker-Löhner

Stafmedewerkers:

dr. Mirjam Bakker

dr. Frank Cornelissen

mr. Rene Flippo

drs. Djoerd de Graaf

dr. Myra Keizer

dr. Edith de Meester

dr. Judith Soons

dr. Kathleen Torrance

mr. Adriënne Volmer (stagiaire)

dr. Ib Waterreus

Algemene Zaken:

drs. Maria Gresnigt-Bakx (hoofd)

drs. Paula van den Berg (documentalist)

Hans Danner (facilitair medewerker)

Marion Niessen (management-assistente)

Corrie van Leeuwen-Harkes (facilitair medewerkster)

drs. Meile Tamminga (editor/webmaster/office-assistant)

Elisabeth Tjin-Chin Fon Jie (office manager)

Financiële Zaken:

Wil Kortenbach

4 De activiteiten in cijfers

Adviesproducten

In 2012 bracht de raad 12 adviezen en 9 studies¹ uit. Eén advies is eigener beweging uitgebracht en drie adviezen op verzoek van de Tweede Kamer. Ook heeft de raad de gemeente Geldrop-Mierlo geadviseerd op grond van artikel 95 WPO.

Het advies over artikel 23 van de Grondwet kwam voort uit eerdere programmering van de raad. Vier adviezen zijn gebaseerd op het werkprogramma 2012 en de overige zes adviezen zijn uitgebracht naar aanleiding van adviesvragen buiten het werkprogramma van de raad om. Het gevolg hiervan is geweest dat enkele onderwerpen uit het werkprogramma al wel in belangrijke mate in 2012 zijn voorbereid, maar niet eerder dan in het eerste kwartaal van 2013 kunnen worden uitgebracht. Het gaat hierbij om de adviesonderwerpen sturingsmechanismen onderwijsarbeidsmarkt, krimp en groei, de stand van educatief Nederland en om de verkenning moderne professionaliteit.

Activiteiten van de raad

Op 12 en 13 januari ging de raad in nieuwe samenstelling van start. Tijdens een tweedaagse bijeenkomst maakte men kennis met elkaar en besprak de inhoudelijke agenda van de raad voor de komende jaren.

De raad ontving op 29 mei in het gebouw van de Onderwijsraad minister Van Bijsterveldt en staatssecretaris Zijlstra. Zij werden daarbij vergezeld door de Secretaris Generaal van OCW, de heer Van der Vlist.

Op 24 april heeft de raad gesproken met de Vaste Kamercommissie voor Onderwijs van de Tweede Kamer. In dit gesprek zijn mogelijke adviesonderwerpen voor het werkprogramma 2013 aan de orde gekomen. De Tweede Kamer heeft tijdens een van zijn vergaderingen daarna besloten voor het werkprogramma 2013 de volgende twee vragen aan de raad voor te leggen:

- toekomst van het onderwijsachterstandenbeleid;
- onderwijs in ondernemerschap.

Door de raad zijn enkele technische briefings verzorgd voor de Vaste Kamercommissie voor Onderwijs ter toelichting op zijn adviezen.

In de voormalige Van Nelfefabriek in Rotterdam organiseerde de raad op 6 december in het kader van de voorbereiding van zijn verkenning over moderne professionaliteit een lerarendiner waarbij met 65 leraren over dit thema werd gesproken.

¹ Een deel van deze studies is alleen gepubliceerd op de website van de raad

Tabel 1: Overzicht publicaties Onderwijsraad in 2012

16 februari	Advies	<i>Geregelde ruimte</i>
5 april	Advies	<i>Artikel 23 Grondwet in maatschappelijk perspectief</i>
5 april	Studie	<i>Richting als pluriform begrip in de onderwijswetgeving, Pieter Huisman</i>
5 april	Studie	<i>De kwaliteitsnormerende functie van deugdelijkheidseisen, waarborg voor goed onderwijs, Dick Mentink</i>
24 mei	Briefadvies	<i>Kerndoelen en ontheffing Fries</i>
31 mei	Briefadvies	<i>Wetsvoorstel Leerlingvolgsysteem en tussentoets</i>
20 juni	Briefadvies	<i>Aanpassing Kerndoelen seksuele diversiteit</i>
26 juni	Advies	<i>Over de drempel van postinitieel leren</i>
26 juni	Studie	<i>Informeel leren in Nederland, OU</i>
26 juni	Powerpoint	<i>Postintieel leren: deelname en rendement, Researchcentrum voor onderwijs en arbeidsmarkt</i>
26 juni	Studie	<i>Waarom groeit leven lang leren in Nederland niet sterker, Universiteit Maastricht</i>
26 juni	Advies	<i>Zicht op macrodoelmatig opleidingsaanbod, CHEPS</i>
26 juni	Studie	<i>Macrodoelmatigheid van het opleidingsaanbod in het mbo, IVA</i>
26 juni	Studie	<i>Macrodoelmatigheid in het hoger onderwijs</i>
28 juni	Advies	<i>Cultuureducatie: leren, creëren, inspireren!</i>
28 juni	Studie	<i>Motivatie voor invulling onderwijs m.b.t. kerndoelen kunstzinnige oriëntatie , TNS-NIPO</i>
28 juni	Studie	<i>Motieven en drempels voor goede uitvoering Cultuureducatie, TNS-NIPO</i>
29 juni	Briefadvies	<i>Stichting en opheffing van scholen</i>
29 juni	Briefadvies	<i>Stichten van een vo-school van meer dan één richting</i>
27 augustus	Advies	<i>Verder met burgerschap in het onderwijs</i>
2 november	Briefadvies	<i>Advies aan de gemeente Geldrop-Mierlo inzake de voorgenomen vaststelling van het programma huisvestingsvoorzieningen als bedoeld in artikel 95, eerste lid, WPO in relatie tot de vrijheid van richting en de vrijheid van inrichting</i>

Tabel 2: Overige publicaties van de raad

5 april	Jaarverslag 2011
5 april	Jaarboek <i>Vrijheid maakt het verschil</i>
18 september	Werkprogramma 2013
14 november	De canon van het onderwijs
14 november	Website <i>De canon van het onderwijs</i>

Tabel 3: Panels, seminars en conferenties door de raad georganiseerd

27 januari	Panelbijeenkomst leven lang leren
3 april	Bijeenkomst over macrodoelmatigheid met leden van de SER
3 april	Focusgroep nieuw evenwicht met docenten mbo-hbo
4 april	Focusgroep nieuw evenwicht met docenten po-vo
11 april	Focusgroep nieuw evenwicht met schoolleiders po-vo
12 april	Focusgroep nieuw evenwicht met schoolleiders mbo-hbo
17 april	Focusgroep nieuw evenwicht met docenten hbo
4 september	Panelbijeenkomst krimp en het primair onderwijs
14 september	Bijeenkomst over krimp met Thema Netwerk
14 november	Lancering <i>De canon van het onderwijs</i> , met bijbehorende publicatie en website
19 november	Expertmeeting over artikel 23 Grondwet
6 december	Lerarendiner in het kader van de verkenning <i>Moderne professionaliteit</i>

Tabel 4: Persberichten 2012

16 februari	<i>Onderwijskwaliteit vraagt om heldere normen en eigen ruimte</i>
5 april	<i>Onderwijsraad bepleit meer ruimte voor het stichten van scholen</i>
28 juni	<i>Geef scholen regie over onderwijs in kunst en cultuur</i>
27 augustus	<i>Werken aan democratie gemeenschappelijke opdracht scholen</i>

Tabel 5: Door de raad georganiseerde pers- en publieksbijeenkomsten*

5 april	Briefing en aanbidding advies <i>Artikel 23 Grondwet in maatschappelijk perspectief</i> aan Vaste Kamercommissie Onderwijs
5 april	Persbijeenkomst Nieuwspoor i.v.m. publicatie advies <i>Artikel 23 Grondwet in maatschappelijk perspectief</i>
26 juni	Openbare technische briefing in TK over adviezen <i>Over de drempel van postinitieel leren</i> en <i>Zicht op macrodoelmatig opleidingsaanbod</i>
28 juni	Aanbidding advies <i>Cultuureducatie: leren, creëren, inspireren!</i> aan staatssecretaris OCW in Montessori basisschool Pallas Athenas te Amersfoort
<i>* Bijeenkomsten voor persvertegenwoordigers en andere genodigden met aansluitende toelichting en discussie</i>	

Tabel 6: Presentaties	
6 februari	Lezing <i>Weloverwogen gebruik van Engels in het hoger onderwijs</i> ten behoeve van de Nuffic, prof. dr. Frank van der Duyn Schouten, vice-voorzitter
28 maart	Inleiding over beter presteren tijdens kick off <i>Voortgezet onderwijs aan zet!</i> , prof. dr. Geert ten Dam, voorzitter
7 mei	Rondetafelgesprek prof. dr. Geert ten Dam, dr. Wim Kuiper en prof. dr. Miek Lamers over het advies <i>Artikel 23 in maatschappelijk perspectief</i> met vertegenwoordigers van drie scholen, georganiseerd door de Besturenraad te Woerden
9 mei	Presentatie <i>Ruim baan voor stapsgewijze verbeteringen</i> ter gelegenheid van de DUDOC-manifestatie <i>Lesgeven en promoveren: een gouden combinatie?</i> , prof. dr. Geert ten Dam, voorzitter
21 mei	Openingstoespraak EUNEC seminar <i>Excellence in education</i> in Amsterdam, drs. Adrie van der Rest, secretaris
21 mei	Inleiding over <i>Excellente leraren als inspirerend voorbeeld</i> tijdens het EUNEC-seminar in Amsterdam, prof. dr. Frank van der Duyn Schouten, vice-voorzitter
25 mei	Inleiding over het advies <i>Verder met burgerschap in het onderwijs</i> tijdens lunchlezing Onderwijsinspectie, Utrecht, drs. Berend Kamphuis, lid
8 juni	Bijdrage over <i>Artikel 23 Grondwet in maatschappelijk perspectief</i> tijdens PO-Raad congres <i>Bevlogen Besturen</i> te Lunteren, prof. dr. Paul Zoontjens, lid
14 juni	Keynote over <i>Artikel 23 Grondwet in maatschappelijk perspectief</i> tijdens het congres <i>Vrijheid van onderwijs in Nederland en Vlaanderen</i> in Tilburg door prof. dr. Geert ten Dam, voorzitter
21 juni	<i>Ruim baan voor stapsgewijze verbeteringen</i> ; presentatie advies en deelname aan paneldiscussie tijdens symposium op Onderwijsresearchdagen in Wageningen, dr. Ib Waterreus, stafmedewerker
31 augustus	Rede <i>De universiteit 'en profile' en 'en face'</i> ter gelegenheid van de opening van het academisch jaar van de Protestants Theologische Universiteit, prof. dr. Frank van der Duyn Schouten, vice-voorzitter
20 september	Inleiding over <i>De juiste student op de juiste plaats</i> op het HvA-UvA nationaal decanensymposium, prof. dr. Geert ten Dam, voorzitter
24 september	Presentatie van het advies <i>Cultuureducatie: leren, creëren, inspireren!</i> voor medewerkers Cultuurnetwerk, Utrecht, Thea Meijer, lid
5 oktober	Bijdrage tijdens directeurendag op 5 oktober 2012 over Identiteit & personeelsbeleid, georganiseerd door VGS en Driestar Educatief, prof. dr. Frank van der Duyn Schouten, vice-voorzitter
15 oktober	Inleiding EUNEC-conferentie <i>Migration and education</i> in Lanarca, Cyprus, drs. Adrie van der Rest, secretaris

Tabel 6: Presentaties	
22 oktober	Inleiding over het advies <i>Artikel 23 Grondwet in maatschappelijk perspectief</i> tijdens expertmeeting van de Besturenraad, Woerden, drs. Berend Kamphuis, lid
7 november	Inleiding over het advies <i>De school en leerlingen met gedragsproblemen</i> , Seminarie voor Orthopedagogiek, Hogeschool Utrecht, mevrouw Ursie Lambrechts, lid
7 november	Inleiding over <i>Cultuureducatie, muziekonderwijs; leren, creëren, inspireren!</i> tijdens Expertmeeting <i>Muziek telt!</i> , georganiseerd door Kunstfactor, Muziekcentrum Nederland en Fonds voor Cultuurparticipatie, drs. Adrie van der Rest, secretaris
9 november	Presentatie van het advies <i>Cultuureducatie: leren, creëren, inspireren!</i> tijdens de Landelijke Conferentie Kunst- en cultuureducatie, UCK Utrecht, Thea Meijer, lid
26 november	Debatbijdrage over excellente docenten in het hoger onderwijs tijdens het Nationaal Hoger Onderwijs Congres 2012, prof. dr. Geert ten Dam, voorzitter

Tabel 7: Artikelen	
Dr. ir. Simone de Bakker-Löhner, drs. Inge van der Heul en dr. Mirjam Bakker	<i>Vertrouwen in onderwijsbeleid</i> , Van twaalf tot achttien, mei 2012 (5)
Dr. Ib Waterreus en drs. Inge van der Heul	<i>Ruim baan voor universitaire onderwijscentra</i> , TH&MA 2012 (3)
Dr. Ib Waterreus en drs. Inge van der Heul	<i>Stapsgewijze verbeteringen in het onderwijs en samenwerking tussen onderwijsonderzoek en onderwijspraktijk</i> , Pedagogische Studiën, 2012 (89)
Dr. Frank Cornelissen en dr. Judith Soons	<i>Het leerkapitalisme voorbij</i> , Tijdschrift voor Onderzoek van het Onderwijs 2012 (4)
Dr. Simone de Bakker-Löhner	<i>Onderwijs tussen vrijheid en verantwoordelijkheid</i> , ROB-cahier Loslaten in vertrouwen
Drs. Djoerd de Graaf en dr. Ib Waterreus	<i>Doelmatig macrodoelmatigheidsbeleid</i> , TH&MA 2012 (5)
Dr. Judith Soons en dr. Frank Cornelissen	<i>Leven lang leren onder laagopgeleiden</i> , Profiel Vakblad, 21(8)

Tabel 8: Melding adviezen Onderwijsraad in de Eerste en Tweede Kamer	
Agenda's	0
Handelingen	31
Kamervragen	11
Kamerstukken	95

Tabel 9a: Totale vermelding in schriftelijke media in 2012					
	Eerste kwartaal	Tweede kwartaal	Derde kwartaal	Vierde kwartaal	Totaal
Adviezen uit te brengen in 2013	1	0	1	8	10
Adviezen 2012	40	196	63	66	365
Adviezen 2011	61	17	3	15	96
Adviezen 2010 en eerder	40	18	28	63	149
Totaal	142	231	95	152	620

In 2012 gaat de meeste aandacht uit naar het advies *Artikel 23 Grondwet in maatschappelijk perspectief*. Ook het advies over aanpassing van de kerndoelen voor het funderend onderwijs in verband met seksuele diversiteit krijgt bij publicatie de nodige aandacht. Deze adviezen reageren op actuele politieke debatten en kunnen mede daardoor op veel belangstelling rekenen. Opvallend is dat met regelmaat in de geschreven media ook adviezen uit eerdere jaren worden besproken of aangehaald. In december organiseerde de raad een lerarendiner ter voorbereiding op een verkenning van de raad naar persoonlijke professionaliteit van de leraar die in het eerste kwartaal van 2013 zal verschijnen. Ook deze bijeenkomst – en de overige voorbereidingen op het advies – worden nauwgezet gevolgd en leiden tot berichten in diverse media. De totale aandacht in de media voor de adviezen van de raad was dit jaar met 620 wat kleiner dan vorig jaar (698). Het gebruik van Twitter is gecontinueerd; en via dit account volgen inmiddels ruim 4500 gebruikers de nieuwsberichten van de raad.

Tabel 9b: Totale vermelding in schriftelijke media in 2012, per advies

	Eerste kwartaal	Tweede kwartaal	Derde kwartaal	Vierde kwartaal	Totaal
<i>Geregelde ruimte</i>	16	5	1		22
<i>Artikel 23 Grondwet in maatschappelijk perspectief</i>	17	93	8	23	141
<i>Kerdoelen en ontheffing Fries</i>	1				1
<i>Wetsvoorstel Leerlingvolgsysteem en tussentoets</i>		4	1	2	7
<i>Aanpassing Kerndoelen seksuele diversiteit</i>		51	6	17	74
<i>Over de drempel van postinitieel leren</i>	1	7	5		13
<i>Zicht op macrodoelmatig opleidingsaanbod, CHEPS</i>	1	11		1	13
<i>Cultuureducatie: leren, creëren, inspireren!</i>	4	19	11	7	41
<i>Stichting en opheffing van scholen</i>		3	2	1	6
<i>Stichten van een vo-school van meer dan één richting</i>		3	1		4
<i>Verder met burgerschap in het onderwijs</i>			28	15	43
Totaal adviezen 2011	40	196	63	66	365